

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2056 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SLOVENE

Inteligenca

Galsworthy opisuje v svoji »Forsyte Sage« in v novelah, ki se tičejo te snovi, razvoj angleške družbe par generacij nazaj. Kakor granitne postave, stoje v začetku prizadevnega podjetnika in njegove družine. Poštenost, stroga vzgoja in pravičnost, verno spoštovanje do starih šeg in visoka moralna rodbinska zavest številnih otrok, odlikujeta te ljudi. Premoženje nadaljnjih generacij raste v bajnost; a v hipu, ko začne rodbina izgubljati korenine v tleh, iz katerih je izšla, se začne majati tudi pravni pojmi, se začne tudi njena dekadenca. Zmisel za odpoved, demokratsko čustvovanje, zmisel za sočloveka umira in iz rodu se razvija sebična bestija, strežoča svojim poltenim instinktom.

Galsworthy te zadnje besede ni zapisal, on jo je samo pokazal, čutiš jo nekje med vrsticami, in te trese groza pred neizmerno razliko, ki jo je ta rod preživel tekom stoletja.

Kadar sem bral katerokoli njegovo knjigo, mi je zvenelo v ušesih vprašanje naše inteligence. Mi imamo dvoje vrst inteligentnega rodu: rod, ki izhaja iz meščanskih krogov uradništva, obrtništva in prostih meščanskih poklicev (odvetnikov, zdravnikov itd.) in rod, katerega mati še vedno tere lan ali se ubija med stroji in tovarniško nesnago.

Nihče ni ne bo oporekal, da je drugi rod mnogo bliže elementarnemu življenju in da mnogo bolj zaznava utripe in neposredno doživljanje narodove psihe. Saj to ni čudno in po večini ni to nobena njegova zasluga, temveč usodna dolžnost, kakor ni čudno, da je prvi po svoji bistvenosti drugačen. Pomislimo samo, da je vsa mladost rodu, čigar rodbinska vez ne sega več nazaj na deželo, prežeta po veličastnejših in manj veličastnih uspehih civilizacije, da vse drugače gleda svet kot oni, ki mu je zibel tekla v pomankanju in v borbi z elementarnimi prirodnimi silami. Pomislimo samo, da je mladost prvega spremljal časopis, ne samo s svojim besedilom, temveč še bolj s svojimi vplivom na neposredno družinsko okolico, da se je zgodaj začel zanimati za pomen družabnih zvez, za pomen uglajenega družabnega nastopa in za karijero. Od začetka mu je njegova okolica šepetala misel, da je nekaj boljšega, da pa mora biti v lažjivi in neiskreni družbi oprezen, gladek in če trepa tudi zviti. Često mu je prišla v zavest odvisnost njegove družine od naklonjenosti ali nenaklonjenosti oblastnikov v tej ali oni obliki in čisto je videl kompromisarstvo za ta ali oni zasebni ali javni korak očeta ali bližnjega sorodnika.

Isto lahko opaža tudi glede verskega življenja. Dočim je človek, ki se bori s prirodo, mnogo bolj podvržen spoštovanju nevidnih sil, ki snujejo njegovo usodo, izgubi oni, ki ni od njih odvisen, mnogo prej smisel zanje. Tudi korektiv za slabo dejanje je mnogo močnejši med družbo z elementarnimi čustvovanjem, nego med družbo, ki ima za slabo dejanje takoj ne samo opravičilo, temveč čisto tudi pohvalo, bodrilo ali za kontrarno dobri čin zasmeh.

Meščanski inteligentni rod nima pravega doma in zato tudi ne prave družinske vezi. Po večini se čneščanstvo seli iz stanovanja v stanovanje, mlademu človeku ne more biti soba to, kar je drugemu kmetiški dom z vsemi zajčki in potoki in pašniki in plitčimi gnezdi. Meščanski mladi človek ne more za očetom ali materjo v pisarno, ambulatorij, učno sobo ali v trgovino tako, kakor gre kmetiški na njivo ali nese delavski za očetom kosilo.

In še nekaj je značilno za obe vrsti, to je zmisel za žrtve. Po večini, kakor vobče veljajo moja izvajanja za večino in ne za izjeme, meščanska inteligenca nima zmisla za visoki pomen žrtve, ker je v svoji mladosti ni videla, kakor je to vse drugače doživljal delavski ali kmetiški otrok, za katerega študij so si pritrjevali bratje in sestre, mati in oče od najpotrebnejšega. Meščanski otrok po svojem čustvovanju ni nikomur ničesar dolžan. Celo zmerom se dobro zaveda, da mu je družina še dolžna, vsaj dolžnostni del dedščine. Zmisel za žrtve mu je še-le privzgaljala šola, če je imel primerne učitelje, a ta je bila vedno v boju z nevidnimi vplivi otrokove okolice. Toda marsikateri šola tega korektiva na svojih učencih ni izvršila, dočim je poglobljen zmisel za žrtve v šoli pri onem drugem našla žive zglede iz neposredne njegove okolice.

Reakcija pri Cankarjevem dečku, ki je zatajil mater, je bila možna samo radi te snati, pri meščanskem mladeniču bi se to v danih okoliščinah razvilo v ogorčenje in strah, da mu mati, recimo, s svojim nastopom utegne pokvariti karijero ali odpoditi nevesto.

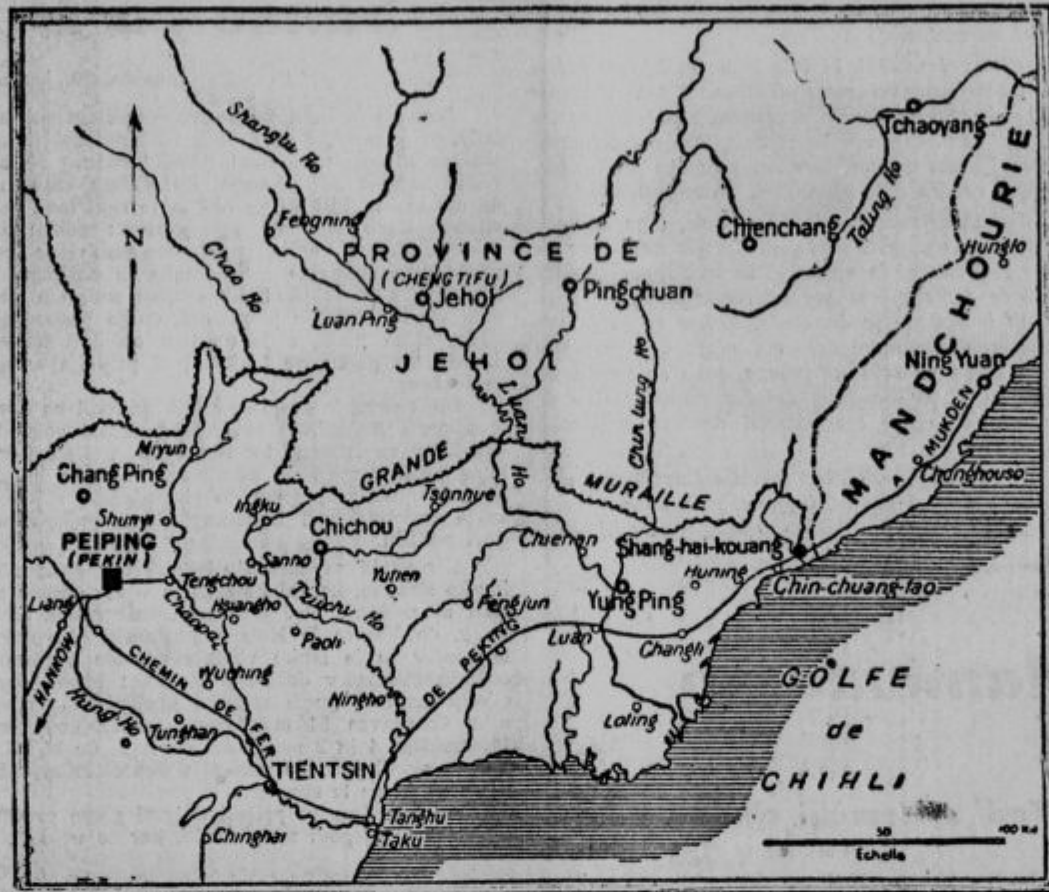
Ali je torej čudno, da smo v naši zgodovini beležili toliko nemuškega uradništva, ali je torej čudno, da nam n. pr. Stritarji niso vzgojili sinov narodno in da so Levstiki rajši vse žrtvovali, kakor bi se uklonili nasilju? Ali je potem čudno, da so bili čisto politiki le toliko in le tako dolgo čisti narodni borci, dokler je to zanje pomenilo čast, denar in moč, in da so sklenili najbolj čudne kompromise, ko so zapadli oportunistični politiki? Ali je čudno, da naš denarni svet še danes bolj gleda na vse druge vidike, kakor pa na narodne, bodisi pri »nacionalizacijah« bodisi pri protežiranju tuje industrije in tujeje vpliva, bodisi pri upravljanju skrahiranih bank ali uvajanju tujih vplivov.

Meni se to zdi naravno, kakor je taki miselnosti naravno, da si izkuša napraviti lasten dobček iz narodovih najbistvenejših vprašanj. Kako vendar naj meščan razume iz svoje okolice ven vrednost in dostojanstvo človeka? Že kot otroku mu je bilo vcepljeno v dušo, da je n. pr. dekla, hči preprostega naroda, manj vredna in doraščajočemu mladostniku so bila odkrita še globlja materialistična gledanja nanjo. Ali je potem čudno, če čnu v zreli dobi vzbujajo stik z nižjimi sloji naravnost bolečino in obožuje silo? Odi profanum vulgus et arceo! Ta sodni profesorji napačno prevajajo; ne toliko sovražništvo, kakor bolečina, ki bi jo čutil arbitrer elegantiarum Petronij pred dotikom umazane žilave roke, je zapopadena v njej. Zato ta del inteligence po večini ne bo nikoli mogel dobro

Končni cilj japonske politike: Azija Azijcem!

Zveza narodov je popolnoma odpovedala

Anglija in Francija se nočeta Japonski zameriti

Zeneva, 20. januarja.

Po osemnajstih mesecih, odkar se Zveza narodov z večjimi ali manjšimi preobratki bavi s japonsko-kitajskim konfliktom, je prišel ta najvišji politični forum sveta sedaj do spoznanja, da ga sploh ne more rešiti. Mnogi ugledni politiki so danes mnenja, da bi se bila cela stvar rešila veliko preje in tudi temeljiteje, če bi se Zveza narodov s tem sporom sploh ne bila bavila. Japonci bi bili s svojim prodiranjem v Kitaj izvali Rusijo na eni in Ameriko na drugi strani, da bi bili zavzeti proti okupaciji Mandžurije odločno stališče in ga, nemoteni od Evrope, tudi uveljavili; ali bi bili prepričani japonske načrte za vojno ali pa bi jo bili prisilili drugače kako do sporazuma. Zveza narodov pa ni storila ničesar drugega, kakor da je mogla Japonce, svoj načrt realizirati s primerno počasnostjo in previdnostjo, zakrinkana za diplomatičnimi pogajanja v Zenevi, ki so definitivno rešitev zavlačevala tako dolgo, da danes ni zasedena samo Mandžurija, ampak da se pripravljajo tudi okupacije Džehola. Kako je bilo to mogoče, ko vendar noben pameten človek ne more predpostavljati, da bi se velesile ne bile zavedale, da imajo zenevske debate samo značaj taktičnega manevra, ki je Japoncem njihovo namero olajšal, mesto da bi jo preprečil? Stvar je enostavna:

Japonski ministrski predsednik Saito

pojmiti, da ima narod, ki drži zemljo, čisto svojevrstno gledanje na življenje, ne bo mogel pojmiti, da je v njem tradicija dedov, da so mu ti dedji zapustili sporočilo, da je nebo nad njim nespremenljivo, da sonce vedno kroži svojo pot in da so tudi noči enake nočem v stoletjih.

Ostane nam pa še prežalostno poglavje onih vrst, ki sicer izhajajo iz narodnih slojev, a se izkušajo pririti v isto vrsto z rojenim čneščanstvom s posnemanjem njega navad in življenja. To je zelo žalostna in klaverna prikazen. Da se ti uveljavijo, morajo pretravati. In pretravajo vsem. V uslužnosti ali zaničevanju starih šeg in navad, v pohlepu po časti, veljavi in premoženju, v spletkarjenju in demagogiji. Ti zadnji so najhujši strup za meščansko družbo, ker jo s svojim nastopom še bolj demoralizirajo in razkrajajo. Izgubili so stik z elementarnim narodnim doživljanjem in so kakor človek, ki se boji praznega prostora, zato plapolajo v vetru kakor bandero, ki se obrača zdaj sem, zdaj tja, po vsakem vetru.

Prav tako pa moramo priznati oni meščanski inteligenci, ki išče nazaj pota k neposredni in pristni narodovi duši, da zahteva ta trud mnogo žrtve in veliko heroizma, neizmerne srčne toplote in mnogo asketičnega duha. —a.

Japonska je ves čas uživala tiho podporo Anglije in Francije

Kar se je očitno pokazalo šele te dni, ko je odbor devetnajstoric na tem, da predlaga plenumu ZN končno formulo, ki kitajsko-japonskega konflikta ne rešuje, ampak ga pusti popolnoma odprtega, in se iz zadrege reši s tem, da priporoča Kitaju in Japoncem »direkten sporazum«, da se prepričajo vojna (ki faktično že davno obstoja). Gorostasnost tega sklepa, za katerega si mora pripisati največ zaslug sir Eric Drummond, ki je kot tajnik ZN opravljal posle za Anglijo, je očitna: saj se je morala Kitajska zateči k ZN baš zato, ker je direkten sporazum med njo in Japoncem absolutno nemogoč! Kitaj ne more sprejeti take rešitve, ki krivičnemu napadalcu pušča odprto možnost, da svoje cilje uresniči. Ti cilji so pa seveda za Kitaj popolnoma nesprejemljivi, ker bi se sicer moral odpovedati svoji suverenitni. Zato ni nobene druge razlage za stališče velesil v ZN kakor te.

da ne smatrajo za oportuno, da osvajačno politiko Japonske ovirajo

Bržčas se dasta Anglija in Francija voditi od politične ideje, da jima je v Aziji, oziroma v območju Tihega oceana, le v korist, če tam obstoja močna napetost med Japoncem in Združenimi državami severne Amerike, in da bi jima nikakor ne bilo v korist, če bi

Amerika bila na Pacifiku premočna

Utegne pa biti še nek drug razlog. Amerika si je med Filipinskimi otoki in med Havajskim otočjem ustvarila dve močni bazi za svoje vojne brodogradne, med katerimi pa leži otočje Marijansko in Karolinsko. Versailleska mirovna pogodba je nad tema otočjema, ki sta bili pred vojno nemška kolonija, poverila mandat Japoncem, ki je tu zgradila močno oporišče za svoje brodogradje. Ako bi ZN zavzela proti Japoncem sovražno stališče, bi ta mandat postal sporen, na kar je davno čakala Nemčija. Sedaj je razumljivo, zakaj je nemško časopisje ves čas v mandžurskem sporu zavzemalo protijaponsko stališče. Ni si težko predstavljati, kakšen nevaren položaj bi nastal, ako bi velesile zahtevale.

da Japonska vrne Marijane in Karoline

Ne glede na to, da bi bilo treba seči po orožju, da se Japonska prisili k odstopu, in ne glede na to, katera država bi potem zahtevala mandat nad njo,

Ustvaritev velikega azijskega bloka

ki bi obsegal države: Japonsko, Kitajsko in Indijo. Japonci kljub svoji diplomatični gladkosti in svojim »prisrčnim« odnosom do Evrope ne želijo končno ničesar drugega, kakor da belokožce vržejo iz Azije sploh. Tako piše najboljši poznavalec vzhodnega Orienta, znani avstrijski učenjak Kreitner. Ta svoj ideal imenuje Japonci: »sveta trojica«. Da se Evropeci te nevarnosti ne zavedajo, tega je krivo samo to, da ne berejo, oziroma, ne razumejo japonskih časopisov, evropski diplomati pa take stvari po svoji običajni kratkovidnosti smatrajo samo za »prazne fantazije«. Japonci so prepričani, da bodo potem, ko jim bo dana prilika, da postanejo nekaki administratorji Kitaja, v najtes-

ni, se hoče Anglija gotovo izogniti možnosti, da bi si to otočje lastile Združene države severne Amerike. Zaradi tega je popolnoma razumljivo, da si Anglija in Francija prizadevata, da se spor na Daljnem vzhodu reši tako, da se Japonski kolikor toliko ustreže, obenem pa poudarijo »začela človečanske solidarnosti« in »večnih pravic«, s čimer si lahko Kitajci, kakor pravi naš domači pregovor, »namazejo svoje škornje«. Ker ni verjetno, da bi one države, ki imajo interes na pravični rešitvi tega spora — to so predvsem male države — mogle ob priliki bližajočih se razprav v plenumu ZN kaj spremeniti na stališču evropskih velesil, je računati s tem, da bo

Japonska svoj pohod nadaljevala

Ker pa je sedaj huda zima, tako da so vojaške operacije v goratem Džeholu v tej sezoni nemogoče, vsaj ne v velikem obsegu, zato bodo Japonci do zgodnje spomladi mirovali. Med tem časom pa bo delegat Japonske v ZN g. Maucoka, ki celo v krogu svojih rojakov velja za velikega prebrisanca (in to pomeni veliko, če človek pomisli, kakšni mojstri diplomatske intrige so Japonci), skušal, da v službu kakšnega Japoncem neprijetnega preobrata v ZN zadevo spet zavleče, dokler ne bi bil Džehol zaseden...

Bodoči objekt: Peking

Spočetka so Japonci rekli: Za ekspanzijo našega naroda in za pacifikacijo vzhodnih razmer na Kitajskem je treba, da se osnuje neodvisna mandžurska država. To so dosegli po okupaciji dežele, ki je danes več ali manj trdno v njihovih rokah. Danes pravijo: Zato da bo Mandžurija mogla v miru živeti, moramo zavzeti Džehol, ki tvori vrata v to deželo in ki »prav za prave nikoli ni bila organično kitajska. Da pa bo posest Džehola sigurna — takšen je njihov najnovejši »slager« — bo eventualno treba zasedi Peking. Kaj bo pa potreba storiti potem, ko bo Peking v japonskih ro-

Gen. tajnik ZN sir Erik Drummond

kah? Najbrž bo potem treba, da se Japonci polastijo tudi še Tjencina, tako da bodo gospodarji ne samo Džehola, ki leži okraj Velikega zidu, ampak tudi vsega severnega Kitaja med Velikim zidom in reko Hungho... (Poglej karto!)

Ovire japonskemu prodiranju

— glede tega so si vsi na jasnem — so gotovo velike. Ne glede na odpor Združenih držav, ki samo zato ne nastopajo sedaj bolj energično, ker do nastopa novega predsednika vlada v Beli hiši znani interregnum — in ne glede na resen odpor, na katerega bo naletela japonska armada na kitajskih tleh, je finančni položaj Japonske jako slab. Potem ko je vlada zahtevala za okupacijo Mandžurije 200 milijonov jenov, je morala izdati enako vsoto 200 milijonov jenov za odzdravitev agrarne krize, nakar je vojni minister zahteval vnovič 240 milijonov jenov za predstojee operacije armade v Džeholu. Zaradi tega znaša danes

deficit japonskega budžeta eno milijardo jen

od česar misli vlada pokriti 700 milijonov jenov z notranjim posojilom in z novimi davki. Toda kako daleč bo potem padla še jena, ki ima danes samo eno tretjino svoje vrednosti? Toda japonska vlada računa s tradicionalnim patriotizmom japonskega ljudstva in se v tem oziru gotovo ne bo varala, saj je danes že vsakemu Japoncu trdno zabčano v glavo, da vprašanje Mandžurije pomeni za japonski narod vprašanje življenja ali smrti. Ne smemo pa misliti, da so pravkar razloženi cilji Japonske njeni zadnji cilji; njen končni namen je

nejši politični zvezi s kitajskim narodom kot reorganizatorji te države, ki se danes nahaja v anarhiji, mogli urediti azijsko gospodarstvo, tako da bodo iz Azije polagoma izrinili tako Francijo kakor Anglijo in Nizozemsko, za kar mogoče ne bo treba niti krvave vojne. In tako bi azijska plemena, osvobojena evropskega jarma, zavladala od Indije in »velikega Malajskega otočja« tja do Beringove ceste...

Dunajska vremenska napoved: Snežilo bo nedelje, temperatura se bo znižala. Splošna vremenska napoved: V dveh, treh dneh hud mraz.

Zagrebska vremenska napoved. Po večini oblačno, sneg bo še padal, nekaj hladnejše.

Preskrbimo dela brezposelnim!

Polovica kredita za zasilna javna dela v Sloveniji je dospelo

Ljubljana, 20. januarja.

Prva polovica kredita za zasilna javna dela, ki je določen v državnem proračunu za Slovenijo in s katerim naj se vsaj nekoliko omili velika brezposelnost v Sloveniji in da priložnost zaslužka vsaj najbolj potrebnim tisočem, je dospela. Tri milijone dinarjev je prejela te dni banska uprava in danes je sklicala sestanek zastopnikov delavstva in strokovnih organizacij, na katerem so razmišljali, kako bi ta denar najbolje in najkoristneje uporabili. Prišli so do tega, da je v upravnem oziru najboljša, če se denar razdeli med posamezne okraje, kjer bodo z njim razpolagali okrajni načelniki. Kakor smo dobili z merodajnega mesta zagotovilo, se bo denar razdelil med posamezne okraje kolikor najbolj mogoče pravično. Upoštevalo se bo predvsem število nezaposlenih, ki so eksistenčno ogroženi, in drugi podobni socialni momenti.

Denar za prvo silo je torej tu. Zdaj je treba še razmisliti, kako z njim razpolagati, da bo res nekaj zalegel in vsaj za prvo silo odpomogel bedi in pomanjkanju, ki ju trpi danes na desetstisoče slovenskih ljudi. Ljudje, ki bodo s tem denarjem razpolagali, se bodo morali pač držati gotovih socialnih smernic, ki jih danes narekuje čas.

Kredit treh milijonov je namenjen zasilnim javnim delom. Pri nas v Sloveniji bodo prišla v poštev predvsem in skoraj izključno le cestna dela. Poskrbeti je treba, da se ne bodo s tem kreditom vršila taka dela, ki bi se tudi sicer lahko izvrševala. Okrajni načelniki, ki bodo imeli v svojem območju v tem glavno besedo, naj, preden začnejo z organiziranjem, skličejo skupaj zainteresirane ljudi, zlasti zastopnike delavstva, s katerimi naj se sporazumejejo o vseh tozadevnih vprašanjih. V obširnejših okrajih bi bilo vsekakor umestno, da bi se denar razdelil na posamezne ali na več občin skupaj, kakor pač zahtevajo razmere. Župani posameznih občin naj se sami zavzamejo pri okrajnih načelnikih, da se jim nakaže primerna vsota za zasilna javna dela, če uvidijo potrebo.

Kredit naj se uporabi samo za mezde, ne za material

Tri milijone ni mnogo za vse desetstisoče, ki so nujno potrebni. Zato pa mora pri uporabljanju tega kredita brezpogojno veljati načelo: Denar naj se uporabi samo za mezde, nikakor pa ne za nabavo materiala! Material naj se dobavlja iz drugih sredstev, ali pa naj imajo pri organiziranju teh zasilnih del prednost ona dela, pri katerih ni nujno potreben material.

Delikatno je vprašanje mezd. Zlasti, kar se tiče njih višine. Na noben način se pri teh zasilnih de-

lih ne smejo kvariti delavske mezde. Načelo, po katerem naj se uredi meze, ne sme biti delovni efekt, ampak predvsem dejanska potreba onega, ki dela. Načelo racionalizacije mora na vsak način odpasti. Čisto gotovo se bo pokazala potreba, da se bodo sprito tolikega števila nujno potrebnih zaposlevalcev delovne moči izmenoma. Če bo delal delavec 15 dni v mesecu, naj zasluži toliko, da bo lahko živel ves mesec; ravno tako, če bo delal samo pet dni. V pretres je treba zlasti vzeti življenjski standard družin z otroci.

Važno je tudi vprašanje, koga zaposliti. Vsi nezaposleni brez dvoma ne bodo dobili dela. Poleg onih desetstisočev brezposelnih, ki so navezani samo na zaslužek golih rok, moramo računati tudi z armado 70.000 tako zvanih mulih posestnikov, ki imajo do 2 in pol ha zemlje. Tudi večina teh je danes v obupnem položaju. Zaposle naj se predvsem oni, ki so eksistenčno ogroženi. Prednost naj imajo vsekakor družinski očetje.

Kar se tiče posameznih stanov, bodo prišli v poštev za zaposlitev pri teh javnih delih skoraj izključno le ročni delavci, ki bodo popravljali ceste, nasipe itd. Vendar bi bilo prav, če se sproži ob tej priložnosti tudi vprašanje zaposlitve drugih stanov, zlasti obrtnikov. Morda bo mogoče v kakšnem okraju iz teh kreditov dati naročila tudi nekaterim obrtnikom za razna javna dela, če se bo izkazalo, da cestna dela niso ravno najaktualnejša in da je obrtniški stan med najbolj potrebnimi stanovi. Tudi veliko število nezaposlenih zasebnih nameštencev bi bilo treba pri tem upoštevati. Namen kredita ni, pomagati samo enemu stanu brezposelnih, ampak vsem. Gotovo je, da od fizično šibkega duševnega delavca ni mogoče zahtevati, da bo zagrabil kramp in šel kopat jarke. Morda bi se dalo kako tudi za te najti kakšno primerno zasilno javno delo.

Nujno pa je, da se takoj pristopi k organiziranju zasilnih javnih del. Nekje bo možna hitra organizacija, drugje zopet ne. Dolžnost vseh merodajnih krogov je, da brž skličejo odbore, sestanke ali ankete, in naj predvsem v sporazumu z zastopniki brezposelnih organizirajo javna dela. Kjer to ne bo tako hitro mogoče, naj se iz razpoložljivih kreditov takoj dajo predumi na delo, ker socialni namen kredita niso javna dela sama na sebi, ampak pomoč potrebnim.

To bi bila nekatera izmed najvažnejših načel, ki jih bo treba upoštevati pri razpolaganju s kreditom za zasilna javna dela. Ponemorda morda ne bodo vsa izvedljiva, našla pa se bodo druga, ki bodo za dotični kraj bolj primerna in ki bodo morda imela večji socialni efekt.

Bolečine v hrbtu,

zaustavite jih

SLOAN-ov LINIMENT premaga bolečine, naglo pomiruje in se dobro počuti. Čim vas napade bolečina, nimate nalahko brez utravljanja malo SLOAN-ove masti. — Prodira in pomirja bolna mesta in mišice in odstranja bolečine.

Rabite SLOAN-ovo mast proti bolečinam v križu, revmatizmu, išiasu, bolečinam distorzije in konvulzijah in proti vsem vrstam boleznim v mišicah.

Dobi se v vseh LEKARNAH in DROGERIJAH

SLOAN-ov LINIMENT

odpravi bolečine

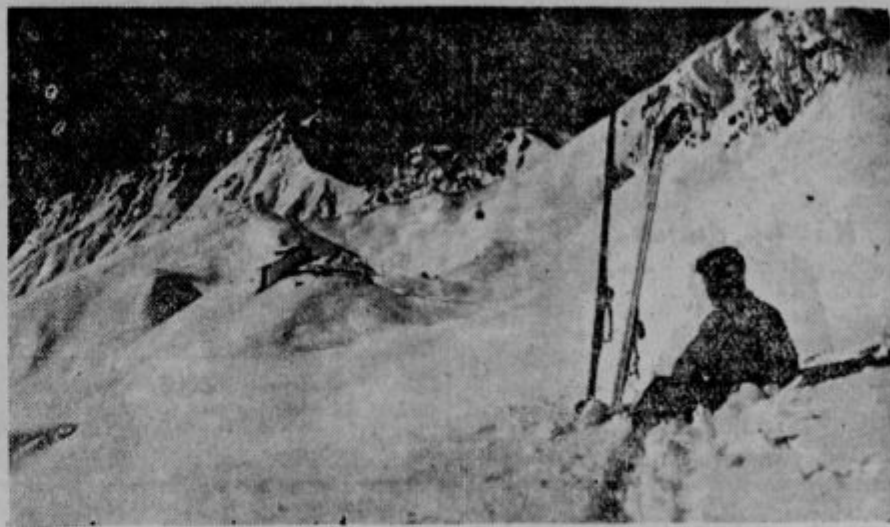
„Odobreno od Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja“
Slovensko odeljenje z rešenjem S. br. 4497 od 15. marca 1932.

Letošnje

zimske športne tekme v Innsbrucku

FIS 6. — 12. februarja 1933

Postaja vzpenjače na Nordkette-Seegrube (1903 m.)

Prvikrat v zgodovini smučarstva se dogaja, da se vrše tekme v vseh panogah v istem kraju in predvsem v tako bogatem sporedu.

Težko pričakovani sneg je tukaj in še bo snežilo do taktat — pošteno. V nedeljo so že skakali na novi, specijelno za FIS tekme pripravljeni skakalnici na Berg Isel. Skakalnica je sedaj po preureditvi ena največjih na kontinentu, znana po idealni legi in najmodernejši konstrukciji. Skakali so do 66 m. Po malenkostnih preuredbah pa bodo skakali, tako mi je zaupal tehnični vodja FIS tekem, prijazen gospod Lenz, do 80 m. Tudi Hannes Schneider upa na to!

Proge v smuku so široko izsekane, leže prav tako idealno in čakajo samo še tekmovalcev, da zdrve po njih v dosedaj še ne doseženih brzinah. Obetajo se senzacije prav v vseh panogah.

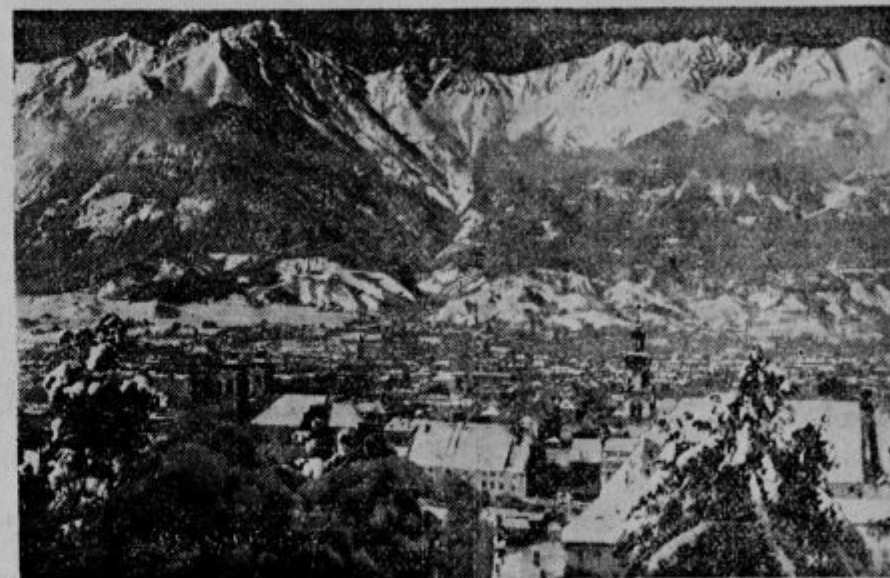
Pa tudi netekmovalcem bo bivanje v Inns-

brucku ostalo gotovo v najlepšem spominu. Pripravljajo se najrazličnejše prireditve in atrakcije in ves program (v ostalem ga dobite pri Putniku!) je urejen tako pestro, da ne bo preostala tudi minuta časa ne (Gostilne bodo odprte tri noči do ranega jutra — brez policijske ure).

Ves Innsbruck s svojimi znamenitostmi Hofkirche, Hofburg, Gold, Dachl, cerkvami, muzeji, razstavami, predvsem pa športnimi prireditvami in še posebej tekmami, katerih se udeležijo na 20 narodov, vsa bajna zimska okolica z vzpenjačami, ki nudijo nebroj prilik za smučarske ture in smuk, vse vam bo ostalo v nepozabnem spominu.

In po končanih tekmah boste imeli priložnost spoznati s pomočjo brezplačnih vodstev vso Tirolsko, vse njene visokopanske lepote. Pridite z dilci, cepini, aparati in smarelaniki!

Marjan Bukovec — Innsbruck.

Pogled na zasneženi Inmost, v ozadju Nordkette.

Sovražni bratje

Zaključek.

Grof Sforza gleda jasno in hoče, da bi ga vsi jasno razumeli. Zato je svojim izvajanjem dodal kot rezultat svojih razglabljanj poglavje o zaključnih posledicah. Za Francijo: Mora se sporazumeti z Nemčijo z resnično in prostovoljno pogodbo na podlagi 14 Wilsonovih točk, kar nima nič skupnega z revizionističnimi stremeljenji. Največji elementarnost je za Francijo njen moralni ugled. Za Nemčijo: Razumljiva je jeza Nemcev zaradi težav vseh vrst, ki jim jih je naložila versailleska mirova pogodba. V Nemčiji se ustvarja nov narod z novimi socialnimi in moralnimi življenjskimi oblikami. Nemški problemi so mnogo širji kakor izgube kolonij in kos Zgornje Šlezije. Nemške tožbe o reparacijah itd. so bolj pretveza nekaterih Nemcev, ki so se hoteli izogniti najvišjim svojim dolžnostim do domovine, n. pr. dolžnosti, poklicati na odgovor monarhistične in vojaške kroge, ki so s svojo nepredvidnostjo in kratkovidnostjo spravili deželo v zagato. Francija je kriva, pravijo Nemci, ker nam je tako kaznovanje hotela diktirati. To se v Nemčiji veruje in tako je Francija grešni kozel, ki naj nosi tudi grehe Nemcev proti Nemcem. — Za britski imperij: Lord Cecil je sam priznal, da se je Anglija izognila dolžnostim pogodbe, pač zato, ker se boji nesporazuma s Severno Ameriko. Tragično je pri tem, da je Amerika sama, ki propoveduje Evropi zdrav razum, nezavedno kriva najresnejši vzrok evropske bolezni. Američani so do Evropevcov nezaupljivi, ker mislijo, da niso kos angleški prekanjenosti, lepemu govorništvu Francoza, stvarnosti Nemca in premetenosti Italijana. — Za Italijo: Edino in samo politika evropskega sporazuma in mednarodne pravičnosti odgovarja itali-

janskim interesom in sporočilom risorgimenta.

Za slovanske države: Svetovna vojna je bila vojna proti slovanskemu pa je kljub navideznemu porazu Rusov končala z zmago slovanstva. Gospodari v ruski revoluciji so bili tako pametni, da so spoznali, da ne morejo potlačiti nastajajočih autonomij. Sovjetski posnemovalci, fašisti, pa se niso dvignili do tega spoznanja.

O nacionalizmu sodi grof Sforza, da je v krizi. Zamisljen je bil kot ojačenje države, pa je v svoji pretiranosti dosegel nasprotno. — v Ameriki je napravil »protestantski« in »nordijski« amerikanizem polno nasprotnikov in bliza se čas, ko bodo on, Sforza, in drugi, obtoženi od nacionalistične inkvizicije mednarodnega krivoverstva, morali braniti nacionalno idejo z vsem, kar ima doberga in plodovitega, proti mogočnemu valu, ki se dviga zaradi hipernacionalističnih zločinov in pustolovščin prenapetega nacionalizma. Kdo bi se pri teh besedah ne spomnil očitka brezdomovinstva, ki so svojčas leteli na najidealnejše nacionalne borbe, ki so svoje čisto nacionalno miselnje obdržali v njegovih narodnih in od Boga določenih mejah?

Grof Sforza v knjigi »Die Feindlichen Brüder« ni samo znova pokazal svojega blestečega sloga, da bereš suhoparne razprave kakor kak roman, nego je dokazal v njej vse svoje široko znanje diplomatske zgodovine in obilna svoja izkustva. Knjiga ne podaja toliko pozitivnih predlogov, kakor nam predčuje storiene napake in grehe kot svarilen zgled in kazipost za bodočnost in poizkusa vplivati na moralno preobrazitev duš, brez katerih je vse modrovanje o izboljšanju v odnosah držav do države in o izvodu iz kaosa evropskih držav neplodna.

Velike in hude civilne pravde

Slovenija plačala lani nad 7 milijonov za kol e

Ljubljana, 20. januarja.

Suhoparne številke o velikih in hudih pravdah govore svoj poseben jezik. Pripovedujejo nam, kako so se ljudje včasih pravi ogroženi in dolga leta pravdali. Sej je bila n. pr. lani pred ljubljanskim deželnim sodiščem zaradi neke gozdne parcele končana pravda šele po 10 letih in je zahtevala samo na stroških nad 154.000 Din. dočim parcela sama na sebi ni vredna 2000 Din. Statistika pa tudi pravi, da so sodišča, podrejena višjemu deželnemu sodišču v Ljubljani, lani preluknjala ogromno količino kolkov, kar za 7.065.462 Din in to le v zadnjih petih mesecih od 1. avgusta naprej, kajti po prejšnjem sodišču seznajemo o plačanih in s posebnim aparatom prešepnjenih kolkih. Temu aparatu so uradniki nadeli poseben terminus. Pravijo mu »zumba« in kolke prešepniti »zumbati«.

Civilne pravde se silno množijo. Pri vseh štirih zbornih sodiščih v Ljubljani, Mariboru, Celju in Novem mestu je bilo lani 3795 civilnih pravd, do-

čim predlanskim 3452, a 3083 v letu 1930, ko še nismo občutili gospodarskih težav in nadlog. Pravo zrcalo sedanjih gospodarskih stisk pa kaže silen razmah meničnih tožb. Vseh je bilo v Sloveniji lani 2582, predlanskim 1962, a 1406 v letu 1930.

Pri ljubljanskem deželnem sodišču je bilo lani 1495 civilnih in trgovskih pravd, predlanskim 1408. Pri I. civilnem senatu je bilo 82 velikih pravd, kjer je šlo za sporne zneske nad 125.000 Din. Pri vseh teh 82 pravdah znašajo tožbeni zahtevki skupaj 15.100.042 Din. Tožbe na ločitev zakona se od leta do leta množijo. Lani jih je bilo 93, od teh je bilo 44 končanih z definitivno ločitvijo. Sodniki-poeidinci so obravnavali 1192 civilnih sporov od zneska 6250 do 125.000 Din. Največja pravda teče za 1 milijon Din. Drugi trgovski senat izkazuje 205 prav pred sodnikom-poeidincem in le 16 velikih pravd pred senatom II za skupno vsoto 3.815.795 Din. Meničnih tožb je bilo pred poeidincem 1054, pred senatom pa 18 za skupaj 5.826.000 Din. Iztožene so bile menice za zneske od 500.000 naprej.

Iz magistratnega gremija

Ljubljana, 20. jan.

Danes popoldne se je vršila v mestni posvetovalnici seja magistratnega gremija, na kateri so se obravnavale sledeče zadeve:

Družbi z o. z. J. Bizjak se podeli koncesija za buffet v hiši Rajka Turka na Viharjevi cesti št. 17. Kot poslovovalnica bo buffet vodila Jožica Bizjak. — Jakobu Punčohu in Antoniji Rakovec se dovoli prodaja sveč za svečnico ob frančiškanski cerkvi proti najemnini 100 Din za vsakega. — Ljubljanski Sokol je prosil, da se mu prepusti buffet »Tivoli« do konca pokrajinskega zleta, t. j. do 30. junija t. l. Prošnji se ugodno pogoji, ako bi sedanji zakupnik prej opustil zakupništvo; v negativnem slučaju bi bilo med njim in plačilec doseči primeren sporazum. — Odbor meščanske imovine zahteva, da se zviša najemnina za prostore, ki jih ima v najemu mestno knjigovodstvo in mestni gradbeni urad v Kresiji. Zahtevji ni bilo mogoče ugoditi. Pač pa se primerno zvišajo najemnine trgovcem v pritrilje poslopja.

Odkloni se prošnja posestnice Jožice Kocjan za zamenjavo sveta z njenim zemljiščem ob cesti Dveh cesarjev. — Ugodi se prošnji Anglo-jugoslovanskega petrolejskega društva, da sme postaviti bencinski avtomat na mestnem svetu pred hišo trgovca Jelčina na vogalu Emonske in Rimske ceste proti letni najemnini 600 Din. — Odkloni se prošnja zobnega ateljeja Hinka A. Franken v Mostah za prestavitve reklamne deske na teritorij mestne občine poleg mitnice pri železniškem prelazu na Zaloški cesti. — Sklene se, da se odstrani drevje med hišo dr. Krejčija in Gerberja, kjer se bo letošnji spomlad napravilo stopnišče proti Ljubljani. — Odbori se ureditve šentpeterskega parka in parka pri Leonišču. Dela se že izvršujejo.

Podelijo se sledeča stavbna dovoljenja: Vasiliji Dobrček za hišno kanalizacijo v Levčevi ulici 3. — Francetu Bidovcu, posestniku v Marmontovi ulici 23 za dvoriščno gospodarsko poslopje in ograjo. — Lovru Cimpermanu, pekovski mojstru na Smarinski cesti za prizidek pekarske delavnice in hišnih adaptacij. — Hinku Zirovniku, posestniku ob Tyrševi cesti št. 100 se dovoli postavitev provizorične lesene drvarnice na njegovem vrtu. — Odkloni se prošnja Valentina Koprivca za stavbno dovoljenje pritrilje hišice na zemljišču posestnika Jarca ob cesti v Mestni log.

Uporabna dovoljenja dobijo sledeči prosilci:

Ivan Oblak za enonadstropno hišo v Glinski ulici. — Arhitekt Josip Sivec za enonadstropni prizidek pri njegovi hiši v Koritovski ulici. — Fran Anžič, posestnik in mesar na Hradskega cesti za gospodarsko poslopje. — Angela Marolt za pritrilje hišo ob Lžanski cesti. — Alojz Zitnik in Ivan Mazij za pritrilje hiši in gospodarski poslopji ob cesti v Črno vas. — Jakob in Anica Hlebač za enonadstropno hišo ob Hradskega cesti. — Matija Zalar za pritrilje hišo ob Uršičevem strdanu

Poneverba na pošti v Starem trgu pri Ložu

Ljubljana, 20. januarja.

Današnja razprava pred malim senatom pod predsedstvom viš. sod. svet. g. Antona Mladiča je razkrila vso socialno in družinsko bedo mlade, 26 letne žene, ki je bila nameščena kot poštna zvezničnica na pošti v Starem trgu pri Rakeku. Poročena je in mati enega otroka. Bolehna in duševno povsem srta. Pred sodniki molči in ne more govoriti, tako da mesto nje odgovarja njen bratolec. Obtožnica ji očita, da si je z manipulacijami povzela paketov v 12 slučajih prisvojila razne zneske za skupno vsoto 4371.60 Din. S povzetimi pošiljkami je manipulirala od novembra 1931 do srede decembra lanskega leta. Poleg uradne poneverbe je bila obtožena tudi uničevanja in prikrižavanja pism ter ponarejanja javnih listin. Obtožnica se je zagovarjala, da je poneverila samo 200 Din, ki jih je bil poslal Slavko Petrič na davčni urad v Logatec, dočim je druge poneverbe zanikala, češ da je druge zneske imela v ročni blagajni, nekatera povzela pa je založila, zato jih je šele kasneje zaračunala in dotične datume ponaredila.

Sodišče jo je obsodilo zaradi poneverbe, uničenja pism in ponarejanja listin le v štirih slučajih, ko si je prislastila 20. novembra 1931 po Antonu Korenu vplačanih 1000 Din povzela, da je povzela Ivana Fantinata 766 Din, Ivana Korena povzela 766 Din in pošljilo Ivana Petriča 200 Din, na 5 mesecev strogega zapor, v izgubo častnih državljanskih pravic, dalje v izgubo drž. službe, toda zaporno kazen ji je odločilo za 3 leta. Pri obsodbi Franje P. je sodišče vpoštevalo njeno etiko in okolnost, da je bil mož dalj časa brez posla. Obsojenka je sodbo sprejela.

Smučar! Spornik!

Najboljše krepčilo je

„Jaffa“ pomaranča

Dolenja Lendava

Osebnosti. Zapustil nas je šef davčne uprave g. Anton Prudič. Bil je premeščen po službeni potrebi in imenovan za davčnega kontrolorja. Na njegovo mesto je imenovan g. Dvorsak, ki je že dalj časa uradnik v tukajšnji davčni upravi.

Kje je vzrok? Že večkrat se je zgodilo, da smo »Slovence« dobili popoldne ali pa šele naslednji dan. Ne vemo, kdo je kriv temu.

Pšenica se kupuje tu po 190 Din 100 kg in rž po 130 Din 100 kg. Časopisje sicer poroča, da se naša pšenica plačuje po 215 Din, pa nekaj za službo tudi prekupčevalci.

Življenje na Mount Ewerestu

Najvišja gora sveta bo v tekočem letu pozorišče novih naskokov na še vedno nedoseženi vrh. Da bi ljudje vedeli, s kakšnimi težkočami se morajo boriti raziskovalci, kaj vse vidijo, kaj najdejo, s čim se pečajo na svojih pohodih na najvišjem gorovju sveta in v čem obstoji njihovo veselje in žalost, sta priredila dr. Ana Hastings in Mr. M. Burton v London razstavo vseh predmetov, ki so jih rabile oz. našle angleške ekspedicije v l. 1921, 1922 in 1924 na Mount Ewerestu. Številne fotografije kažejo gorovje in tudi delo ekspedicij. Zraven leže umazani in obrabljeni zapisi z mnogoterimi beležkami, ki so jih s prezeblimi rokami vpisovali neutrudni znanstveniki. Čudovita je zbirka rud, živali in rastlin, ki pokrivajo pobočja Mount Everesta.

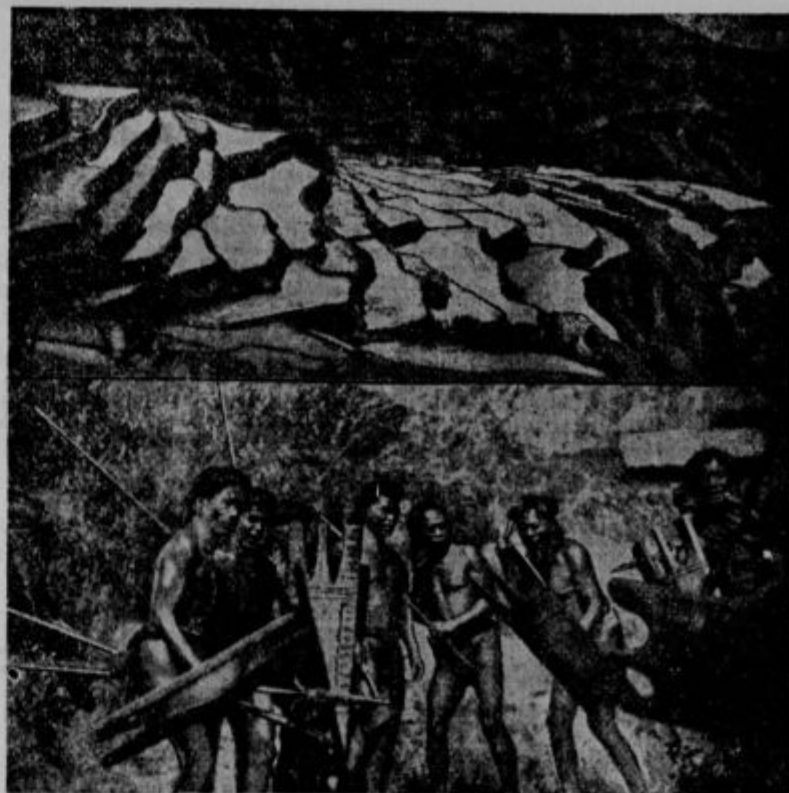
Do danes se še vedno ni posrečilo zmeriti točne višine te gore, ker se zaradi vedno divjajočih snežnih viharjev ne morejo uporabiti običajne triangulacijske metode. Geologi pa so dognali, da je ta gora najbrž najmlajša na zemlji in da je nastala obenem z nastopom človeka. Posebno zanimiva je za botanike, zoologe in geologe, ker zanje pomeni pravo lestvico vsega rastlinskega, živalskega in mineralnega kraljestva. Pričenši globoko dol v džunglami pokrite, življenja polnem podnožju, se izpreminjajo rastlinske in živalske oblike in nastopajo vedno nove vrste rudnin z rastočo višino. V skrajnih višavah pač zamre vse, kar nosi v osrčju iskrico življenja, a iz ledu in snega še vedno gledajo na strminah skale, ki govorijo geologu čudno zgodbo davne minulosti.

Življenje na Mount Ewerestu nima nikjer drugod v živalstvu para. Zaradi silne svetlobe, ki se odbija od orjaških snežišč in ledenikov, ter je zaradi tega malone brez senc, dalje zaradi izrednega mraza in snežnih viharjev ne morejo metu-

lji izvršiti nobenega poleta in se vedno drže pobočja. Hrošči otrpnejo in vetrovi jih prenašajo. Celo delavna mravlja večinoma ne živi v večjih skupinah. Najvztrajnejši je pajek. Našli so ga še v višini 7000 m nad morjem, kjer se hrani s še manjšimi žuželki. V višini 6000 m nad morjem so našli na cveticah dve čebeli, ki so običajne na angleških travnikih. Kobilice so v visokih predelih Himalaje brez kril in ne vidijo, dasi so sicer popolnoma razvite.

Izmed štirinožcev pride najvišje zajec. Toda revež ni enak svojim bratcem v bogato pogrnjenih dolinah, ampak spada k neki vrsti, ki je komaj podganje velikosti. Zato pa spleza do sedem tisoč metrov visoko. A ne mislite, da mu z višino raste tudi kožuh! Nasprotno, čim više so ga našli, tem manjši je bil njegov kožuhček, ki je rjav ali srebrno siv. Tudi divje ovce so vztrajne turistinje in splezajo do 6700 m visoko, kjer se hranijo z lišaji. Zanimivo je, da ptičev v višini nad 7000 m niso več videli razen kavke, ki jim je sledila še mnogo višje in iskala hrane v odpadkih ekspedicije.

Cvetice in druge rastline so v marsičem podobne onim v Alpah, n. pr. planinska vrba, razni jeglič, mači, encijani i. dr. Rastlinstvo in živalstvo se morata na Himalaji kruto boriti za svoj obstoj, saj traja v pretežnem delu tega gorovja zima celih osem in več mesecev, skrajne višine pa kaže razlike med letnimi časi skoraj ne poznajo. Množina snega, silni vetrovi, rečna preta in pomanjkanje vode, vse to je življenju sovražno. Na pečinah in meliških imajo tudi najnežnejše rastline dolge korenine, da morejo priti do potrebne vlage. Kljub vsem neprilikam pa vendarle uspevajo in se vesele svojega življenja.

Filipinci pred osamosvojitvijo. Ameriški senat kakor tudi reprezentantska hiša sta izglasovala z dvestotinsko večino zakon, po katerem se predvideva v letu 1934. osamosvojitve Filipincev. — Zgoraj: Karakteristične filipinske rične terase. Na ta način se koristno uporabljajo tudi preveši. Spodaj: Domačini v popolni vojni opremljeni.

Maslo proti hripi

Ob priliki velike epidemije hripe na Angleškem je predaval William Arbuthnot Lane o velikem pomenu sonca, kot najučinkovitejšem sredstvu proti hripi:

Dokler ne bodo v slehernem mestu postavljene bolnišnice z umetnim sončnim obsevanjem, ne bo konca podobnim epidemijam. K sreči pa imamo odlično nadomestilo za sončne žarke v svežem maslu. Ako je maslo iz mleka onih krav, ki so se pasle na sončnih pašnikih, je njegova zdravilna moč le malo manjša kakor ta, ki jo daje sončna perioda posamezniku. Za nas, Angleže (je predaval Arbuthnot Lane) pride v prvi vrsti v poštev avstralsko maslo, katerega vsebina vitaminov je posebno visoka in zato je za slehernemu človeku, ki uživa v zimskih mesecih tako maslo, zagotovilo, da bo rešen vseh bolezní na dihalnih organih...

Nov rekord v hrbtnem letu. Italijanski letalski poročnik Calacicchi je dosegel v hrbtnem letu nov svetovni rekord z 42 minutami in 37 sekundami.

Nova pogrešanka

Velika skrb je zavladala v Angliji radi usode znane letalke gospodične Bajley, ki se je pred nekaj dnevi dvignila na polet iz Londona proti Kapskemu mestu. Odkar je letalka kljub hripi zapustila Oran, je zmanjkala o njej sleherni sled. Boje se, da je morala zasilno pristati nekje v Sahari. Angleško letalsko ministrstvo je zaprosilo francoske oblasti, naj bi se na letalih odpravili za pogrešanko.

Znani angleški letalec Mollison je odletel proti Oranu, da bi iskal gospodično Bajley. Prav tako se je odpravila gospa Johnson-Mollison, ki trenutno počiva v St. Moritzu, za avstralskim letalcem Hinklerjem, ki se je menda izgubil v Alpah. Sami poleti, nesreče in iskanja...

Naročajte „Slovenca“!

Reka Spreva, podoba sibirski ledene pušče. Ledene grude se zaletavajo druga v druga, ko hiti reka Spreva svojo pot skozi Berlin.

Šahovski turnir v Albaniji

Pod pokroviteljstvom princezinje Zogu, sestre kralja Zogu, se bo vršil te dni v Tirani šahovski turnir. Zmagovalec turnirja bo dobil ime šahovskega prvača Albanije.

Za novo tiskovno šefinjo v grškem berlinskem poslanstvu je bila imenovana gospodična M. Perroti.

Za mlade poročence

Znano je, da je papež preteklo leto s posebno radostjo sprejemal mlade poročence v avdijenco, kjer jim je dajal tople besede za na pot novega življenja. Pri tej priliki je daroval papež mladim dvojicam rožni venec in spominsko medaljo. Z novim letom pa je uvedel običaj, da bodo imeli vsi mladi poročenci prost vstop v vatikanske muzeje, kar bo seveda še povečalo število mladih romarjev.

List proti samomorom

V Augsburgu je začel izhajati v več jezikih »Arhiv za raziskovanje in borbo proti samomoru«. Inicijator tega lista, dr. Hans Rost, namreč meni, da danes ni samomor več poedini pojav, ki bi ga povzročili večji ali manjši osebni vzroki, marveč pojav mas, bolezni, ki jo moramo racionalno zdraviti.

Slikarije Sodome

V dolini Jordana se nadaljujejo izkopavanja papeževnega svetopisemskega inštituta. Doslej domnevajo, da so izkopali prostor, kjer se je nekdanje dvigalo mesto Sodoma ali eno izmed sestriških mest Pentapolisa. Najdragocenejša najdba, ki se je doslej posrečila, so pač stenske slikarije, ki so okrog 4000 let stare a spominjajo po svežosti barv na freske mlajšega datuma. Stene neke dvorane, ki so prebarvane s slikami, kaže na tleh, tako da so slikarije spodaj. Zdalj delajo na tem, da bi te stene dvignili, ne da bi pri tem poškodovali umetnine. Izkopavanja vodi jezuitski pater Mellon, kateri ima na razpolago okrog 40 delavcev.

Anekdota

Angleški diktator Cromwell je sprejel v avdijenco novega danskega poslanika ter se izredno čudil, ko je videl pred seboj tako mladega moža.

»Zdi se,« pravi Cromwell, »da vaš kralj posebno ljubi mlade ljudi. Saj vam je komaj začela brada rasti!«

»Naj bo, kakor že,« odgovorni malomarno danski poslanik. »vendar je moja brada starejša kot vaša republika...«

»Ko bi le hotela ugrizniti...«

Ni hiše brez radia

V Angliji morajo arhitekti vključiti v svoje načrte za gradbo hiš tudi stolpe za radio-antene. En sam hišni načrt ne sme biti brez radio-antene prav tako, kakor ne more biti brez vodovoda ali dimnika. Radio postaja je potemtakem sestavni del vsake hiše. Tako pri Angležih. Kdaj bo to pri nas?

Braziljska armada prisega. Predsednik Vargas izroča novemu zapriscu meč. V Rio de Janeiru so te dni častniki braziljske armade slovesno prisegli novi provizorični vladi. Zadnja leta, ki so bila polna zmešnjav, se namreč ni nič več vedelo, komu je armada dolžna zvestobo.

Nemška birokracija

V času božičnih praznikov so mnogi Avstrijci poslali svojim prijateljem in znancem v Nemčiji božične darove. Ti zavoji so bili okrašeni s smrečno vejico, ki naj bi opomnila pošne uslužbenca na vsebino zavojev. Vsi ti zavoji pa so se vrnili nazaj v Avstrijo z motivacijo, da je za Nemčijo prepovedan uvoz iglastega drevja...

Največji hotel v Rusiji

V Leningradu v okolici »Petrove hiše« gradijo sovjeti ogromen hotel Inturist, ki bo imel 1040 sob. Vsa okna bodo obrnjena proti jugu. Nad polovico oken bo imelo balkone. Na dvorišču hotela, v sredi dvostoletnih topolov, katere je zasadil še Peter veliki, bodo uredili park z igriščem za tenis in ostale veje športa. Spodnji del zgradbe je že gotov.

Kralj Jurij brez daru

Angleški kralj je dobival od pamtiveka od Irske posebno božično in novoletno darilo: veličansko testenico z nadevom 20 divjih petelinov. Ta testenica je redno krasila kraljevsko mizo pri novoletnem sprejemu. A letos, prvič v britski zgodovini, je ostal kralj brez tega užilca. Novi irski knezler Donald Buckle je izjavil, da smatra darilo za spomin na nekdanjo sužnost, ki žali njegovo republičansko prepričanje. Na njegovo zahtevo je škotska vlada za testenico predvideno postavko v proračunu. Ta vest je takoj odjeknila v Dublinu in po vseh ulicah je odmevala starinska božična pesem z novim, predrugačenim besedilom:

Ko so odprli na mizi testenico,
so veselo zapele vse ptice:
»Živel naš Donald Buckle!
Kralj ne dobi več nobene testenice!«

Ženski banditi

Vlomilska tolpa, ki je obstojala iz desetih žensk in ki je že nekaj let plenila v okolici Smirne, je bila te dni polovljena. Članice tolpe očitajo nad 6 vlovov. V stanovanjih aretirank je našla policija mnogo blaga, ki ga je seveda zaplenila, med temi predmeti je bilo tudi več tisoč kosov zlata. Vsa ta ženska družba je vršila redno službo vohunk v Carigradu.

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petifna vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglašev treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Gospodična

trgovsko naobrazena, s prakso, vešča samostojnega izvrševanja vseh pisarniških del, perfektna v knjigovodstvu in korespondenci, z znanjem jezika, želi iz osebnih razlogov zamenjati do sedanjega mesta z namestitvijo v Ljubljani. Cenjene ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Kvalificirana pisarniška moč« št. 690. (a)

Dekle

srednjih let, čista, poštena, ki zna dobro kuhati meščkansko kuhinjo, čistiti sobe, prati, likati, z dobrimi spricavali večletnih služb, želi službo takoj ali pozneje. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 738. (a)

Službodobe

Vzgojiteljica

otroška vrtarica (Kindergärtnerin) za dečka od 6 in 4 let — se išče za 1. februar. — Dolgoletna praksa, prvovrstna strokovna moč, po možnosti z znanjem tujega jezika, naj stavi pismeno ponudbo z označbo referenc direktorju: Ervin Lovrič, Beograd XIII, Andre Nikolića 5. (b)

Preddelavca (-ko)

kartonažne stroke, zanesljivega in treznega — sprejme tovarna v bližini Ljubljane. Ponudbe pod »Nastop takoj« št. 668 na upravo »Slovenca«. (b)

Knjigovodja

z eksportno ali trgovsko akademijo, mlajša moč, z obsežno prakso, se sprejme v stalno službo pri velikem podjetju v Ljubljani. Ponudbe s prepisi spricav in z zahtevki plače na Aloma Company pod »Zanesljiva moč« št. 713. (b)

Vajenci

Učenko

sprejem takoj v trgovino z mešanim blagom na deželi. — Naslov v upravi »Slovenca« pod 681. (v)

Vnajem

Oddam pisarno

sredi mesta z ali brez inventarja. Lokal primeren tudi za trgovino. Poizve se v upravi »Slovenca« št. 676. (n)

Lokal

se odda v sredini mesta v novi zgradbi, na prometnem kraju. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 716. (n)

Stanovanja

ISCEJO:

Višji državni uradnik novoporočen, išče primerno stanovanje. Periferija izključena. Ponudbe z navedbo cene upravi »Slovenca« pod »Primerno« št. 711. (c)

ODDAJO:

Starejša ženska

ki bi dopolnje pomagala gospodinj, dobi pristo stanovanje. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 740. (e)

Dvosobno stanovanje prenovljeno, s pritliklami, se ugodno odda s 1. februarjem pri Stadionu, Mariborska ul. 26. č

Opremljeno sobo

s prostim vhodom, snažno in svetlo, v središču mesta, se odda enemu ali dvema stalnima gospodoma ali gospodinjama. Naslov pove upravo »Slov.« pod »Soba« (s)

Sobico

s posebnim vhodom, elektriko in postrežbo, v bližini glavnega kolodvora, oddam za 200 Din. Livarska 7. (s)

Čitajte in širite »Slovenca«!

Denar

Vložne knjižice

kupite ali prodaste najbolje pri Komand. družbi M. JANKOLE, Ljubljana, Selenburgova ulica 6. II. Telefon 30-52. (d)

Objave

Preklic!

Podpisani preklicujem, da so govorice, ki so se govorile proti gospodu Pušniku, neresnične. Kotar Vinko, Trbovlje. (o)

Porekva

Lepa vila

enonadstropna, dvostanovniška, lepo dvorišče, sobe s parketi, vodovod in kopalnica, s ca 350 m² veliko parcelo, napredaj v prometni ulici v bližini cerkve. Poizve se: Cernetova ulica 32/L. (p)

Krasno posestvo

z gostilno in mesnico, vse v najboljšem stanju, se zaradi družinskih razmer prodaja v lepem kraju na Dolenjskem, pri farni cerkvi, oddaljeno eno uro od kolodvora. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 723. (p)

Več parcel

imam napredaj v Vodmatu. Zeleni jami in na Selu. Vzamem tudi vložne knjižice Mestne, Ljudske in Kmečke hranilnice. — J. Oražem, Moste, Predovičeva ulica 5. (p)

Hišo

6 sob, 3 kuhinje, ograjen vrt, prodam v Zeleni jami. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Hiša« št. 685. (p)

Novo hišo

velik vrt, pri Mariboru, proda za 26.000 Din Zagorski, Maribor, Frankišanska ulica 21. (p)

Pohištvo

Več različnih spalnic

priznato solidno delo, po znižanih cenah, proda Avgust Černe, mizar — Zgor. Šiška, Vodnikova št. 122. (s)

Prodamo

Novgavice, rokavice in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najceneje tvrdka Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg. (l)

Konjski opremi

za par konj napredaj. — Grad Bokalce, Vič. (l)

Krasne sani

štirisedežne, dvovprežne, popolnoma obnovljene in novo lakirane, v zeleni in rdeči barvi, se zelo ugodno prodajo. Ogleda se pri Martin Mali, Domžale. (l)

Črne suknje

naibolihi nakup - Anton Presker, Sv. Petra c. 14, Ljubljana. (l)

Ia smučarske čevlje

čevljarne Ivan Zajc, Ziri, ima po konkurenčnih cenah na zalogi — tvrdka Cadež & Komp., Ljubljana, Miklošičeva cesta, palača »Grafika«. (l)

Napredaj imam

zdravo suho seno, presušeno v balah. L. Noušak, Bos. Dubica. (l)

Smuči

prvovrstne, nudim po znižanih cenah. Imam jih v zalogi vsake vrste, večjo količino. — Naročila na Andrej Prešeren, kolarstvo, Radovljica. (l)

Kupimo

Kupim

Grafenauer: »Zgodovina slovenskega slovstva«. — Ferlan, Ljubljana, Vodovodna 75. (k)

Razno

Razmnoževanje

okrožnic, dopisov itd., kakor tudi prepisovanje, prevzame tvrdka The Rex Co., Ljubljana, Gradišče 10, telefon 22-68. Cene nizke. (r)

Mlinaril!

R. proro. sldo in lečmo kupite naiceneje pri A. VOLK, LJUBLJANA Veletrgovina žita in moka. Resljeva cesta 24.

Kako lepe bolničarke

dobijo belo kožo

Bolničarkam je dobro znano, da vsebuje krema Tokalon bele barve (ne mastna) sedaj svežo smetano in pripravljeno olivno olje združeno z dodatki, ki krepčajo, napenjajo in tudi obelijo kožo. To kremo ne priporočajo samo drugim, temveč se je poslužujejo tudi same, da jim postane koža bela, nežna in lepa.

Krema prodira takoj v kožo, umiri razdražene kožne žleze, skrči razširjene znojnice ter uniči takoj zajedavce in vse škodljive klice v koži. Najbolj suho kožo napravi ta krema nežno vlažno, svežo in baržunasto, odstranjuje pa tudi slabi masne ali oljnate kože. Gube, ki so nastale zaradi utrujenosti, izginejo že po enkratni uporabi.

Krema Tokalon, hrana za kožo (bele barve) da koži v treh dneh nepopisljivo lepoto in novo svežost, ki je na drug način ni mogoče doseči. Uporabljajte kremo vsaki dan.

Divjačino

surove kože lisic, dehorjev in kun kupuje po najvišjih dnevnih cenah

Elizij Eber, krznar
Ljubljana, Kongresni trg 7

Vsa Ljubljana govori o naših cenah!

Označba nekaterih predmetov:

Za Din 1.—: kozarci, milo, skodelice za črno kavo itd.
Za Din 2.—: milo, doze za čaj, peresnice itd.
Za Din 3.—: pisemski papir, krtače, škatlje z zobtrebci itd.
Za Din 5.—: ogledalo, čopiči, barvasti kozarci, tase itd.
Za Din 7.—: žepni noži, tase, doze za kavo itd.
Za Din 9.—: otroški čevlji, ženske in moške copate, doze za cigarete itd.
Za Din 19.—: termo-steklenice, torbice, pepelniki itd.
Za Din 29: pisemski papir v kartonih, denarnice, pepelniki itd.

Ant. Krisper trgovska hiša
Mestni trg 26, Stritarjeva ul. 3

Zastopnika

za Dravsko banovino išče veliko petrolejsko podjetje. Prednost imajo agilne in seriozne osebe, ki so v tej stroki popolnoma verzirane ter dobro vpeljene. V poštev pridejo samo Slovenci z dobrim znanjem nemškega jezika. Reference in obširne ponudbe na Jugomosse, Zagreb, Jelačičev trg 5, po št. 4038.

Umrli nam je ljubljana mama, stara mama, sestra, teta, svakinja, gospa

Antonija Škrajnar

po dolgi, mukepolni bolezni. Pogreb nepozabne bo v nedeljo, dne 22. januarja 1933 ob pol 3 popoldne izpred mrtvašnice Vidovdanska cesta št. 9 (Zavetišče sv. Jožefa) na pokopališče k Sv. Križu.

Maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, dne 23. t. m. ob 7 zjutraj v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Ljubljana, Trebnje, Forest of City (U.S.A.), 20. jan. 1933.

Sin Anton in ostalo sorodstvo.

Zahvala

Vsem, ki so sočustvovali s tolažilnimi besedami v najhujših trenutkih, počastili s svojo navzočnostjo na zadnji poti našega dobrega, nepozabnega soproga, očeta, starega očeta, brata, strica, svaka in tasta, blagopokojnega gospoda

FRANCA BERGERJA

trgovca, gostilničarja in posestnika,

naša najiskrenejša zahvala. Prav posebno se zahvaljujemo čč. duhovščini, vojaškemu spremstvu, pevskeemu društvu »Olika«, železničarski godbi, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, darovalcem vencev in cvetja, ter vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti.

Celje, dne 20. januarja 1933.

Žalujoči ostali.

Oblastveno dovoljena razprodaja

vse vrste manufakturnega blaga izpod nabavne cene pri

Oblačilnici „Ilirija“

Mestni trg 17/L, Ljubljana

Iz proste roke se prodaja en bloc zaloge konkurzne mase Angeloslava Hrastnika, trgovca v Ljubljani, Karlovska cesta 8, obstoječa iz

manufakturnega blaga

in trgovskega inventarja. — Pojasnila daje in ponudbe sprejema do vstevši 29. t. m. upravitelj konkurzne mase odvetnik dr. Oton Fettich, Ljubljana, Dalmatinova ulica št. 7.

Preklic!

Podpisani France Naglič, posestnik v Voklem pri Kranju, tem potom izjavljam, da sem se prepiral, da moj sin Miha, delavec v Ljubljani, ni bil niti najmanjše udeležen pri napadu name, ki se je izvršil dne 11. decembra 1932. Obžalujem, da je z moje strani padel sum nanj ter tem potom popravilam to krivico.

France Naglič.

Naročajte

SLOVENCA

najcenejši slovenski dnevnik

Naša preljuba, srčnodobra mati, oziroma stara mati, prababica in tašča, gospa

EMILIJA LAUFER

zasebnica

je v petek, dne 20. januarja 1933 ob pol 4 zjutraj, previdena s sv. zakramenti za umiranje, po dolgi bolezni, ki jo je trpela z angelsko potrpežljivostjo, v 86. letu svoje dobe, mirno v Bogu zaspala.

Tesni ostanki nepozabne pokojnice se bodo v nedeljo, dne 22. januarja 1933 ob 15 v mrtvašnici mestnega pokopališča v Pobrežju svečano blagoslovili ter nato položili v rodbinsko grobnico na franciškanskem pokopališču. Isti dan se bodo položili tudi iz Radvanja prepeljani zemeljski ostanki gg. Josipa Lauferja in Ludvika Lakitsa v isto rodbinsko grobnico.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, dne 23. januarja 1933 ob 7 v stolni in mestni župni cerkvi.

Maribor, Zagreb, Graz, Wien, St. Veit, München, Roma, dne 20. januarja 1933.

Inž. Herman Laufer, ravnatelj, Josip Laufer, trgovec, sinova. Marija Weiler, Zofija Lauko, Alojzija Goičič, Katica Damberger, Hanika Hoisel, hčerke. Peter Lauko, Franc Damberger, Franc Weiler, Viktor Hoisel, Franc Goičič, zetje. Karla Laufer, Matilda Laufer, sinahi, vsi vnuki in pravnuki.

Posebni parte se ne izdajajo.

Prosimo tihega sožalja.